

Јапански диригент и српска музика

МУЗИЧКА | Бранка
КРИТИКА | Радовић

ФРАНСОА-ФРЕДЕРИК ГИ

Младом композитору на почетку каријере не може да се деси ништа боље од тога да му у пуној Коларчевој сали страни диригент изводи дело са добрим домаћим оркестром. Иван Бркљачић (1977) је већ својим првим и претходним опусима скренуо пажњу стручњака, а освојена Мокрањчева награда 2004. за дело „Када се седам пута дигне завеса“ сврстала га је у ред оних којима се таленат и вештина не оспоравају.

Поручена композиција „Откуцаји давно заборављеног сата“ слаја топлину прошлог времена са тренутком извођења дела наговештавајући откуцаје будућности, који младом аутору несумњиво припадају. Дело почиње изузетно интересантним звуком, оркестрацијом неубијаченог колорита, везујући у потпуности пажњу слушаоца. У даљем току стилска некохерентност спаја одблеске мјузикла и попа са цезом, циганском музиком и ироничном блех парадом у великим кулминацијама, питким, прихватљивим уху слушаоца. У покушају споја диспаратних слојева врста и жанрова музике, Бркљачић

ри става тражи виртуозитет солисте, снагу израза, моторику доведену до перфекционизма. Технички зам француског пијанисте добијао је покриће у свим садржајима и карактерима чиме је тај први утисак надмашивао. Изванредно интерпретиран, етидни и токатни други став, поново је изведен на бис (!)

И, оно што представља ретку прилику и велики догађај, увек је извођење једне од најбољих композиција целокупне музике 20. века

Концерт оркестра Београдске филхармоније, диригент Јасуо Шинозаки (Јапан), солиста на клавиру Франсоа-Фредерик Ги (Француска)

ка (по анкетама многих страних музичких часописа, америчких, француских, немачких и енглеских), „Посвећење пропела“ (1913) Игора Стравинског. Култно дело које је с временом добило на значају, иако је на премијери у Паризу било шокантно неприхваћено. То што је некада звучало „брутално, дивље, агресивно“ данас је на концерту Београдске филхар-

моније диригент Шинозаки извукао као исконску и животну снагу стављену од многобројних сокова најпре дрвених, а потом лимених дувача и ударалки освајајући београдску публику иначе несклону репертоару музике 20. века.

ЛУВР У БЕОГРАДУ: Народни музеј у Београду и Министарство културе најављују изложбу париског Музеја Лувр и његове Тактилне галерије. Изложба носи назив „У додир са антиком“ и биће отворена од 17. фебруара до 30. априла. Изложбу ће отворити амбасадор Републике Француске Иг Перне, министар културе Драган Којадиновић и директорка Народне музеја у Београду Татјана Цвјетићанин. Посебност овог културног догађаја није само у допласку једног од највећих светских музеја у Србији, већ и сама поставка изложбе Тактилне галерије, која је намењена и прилагођена особама са инвалидитетом. Поставку чине тродимензионални експонати – копије великих античких дела Лувра, које ће наша публика моћи да осети и доживи на посебан начин, укључењем још једног чула – додира. На тај начин ће слепи и слабовиди моћи у потпуности да уживају у уметничким делима и доживе утиске који им до сада нису били доступни. Изложба је прилагођена и корисницима инвалидских колица, као и особама са оштећеним слухом. Народни музеј у Београду је у ову поставку укључио и оригинале, омогућавајући и поређење извора и реплика, оригинала и копије. У оквиру пројекта, током трајања изложбе „У додир са антиком“, у Народном музеју је планиран велики број радионица са децом школског узраста и особама са инвалидитетом. **М. Ђ.**

СА 56. БЕРЛИНСКОГ ФЕСТИВАЛА

СНОВИ И СНОВИЋЕЊЕ

Ангела Меркел отворила Европски филмски маркет. – Шта је рекао Клуни и о филмовима „Једна сапуница“ и „Наука спавања“

Од нашег специјалног извештача

БЕРЛИН, 11. фебруар – Немачка канцеларка Ангела Меркел и министар за културу и медије Бернд Нолман, јуче су свечано отворили нови Европски филмски маркет у оквиру Берлинског филмског фестивала, основан и финансиран од стране федералне владе СР Немачке. Циљ новог ЕФМ-а, изјављивало се јуче не без поноса, јесте да он постане глобална платформа европске на и светске филмске индустрије и да ће се на овом све већем сајму филма склапати још бољи и већи послови.

Филмски маркет на Берлинском фестивалу последњих година је бележио све већи раст и добијао на важности, али до ове године није могао да конкурише оном у Кану. Ситуација се сада полако мења, чини се у корист Берлина. У прилог томе иде и чињеница да је ЕФМ добио и нови, велелепни простор у здању Мартин Гропијус-Бау, на свега пет минута хода од Потсдамер плаца и фестивалског комплекса са четрдесетак пројекционих дворана. Међу штандовима на којима се представљају кинематографије из целог света, нема штанда СЦГ иако је то Филмски центар Србије најављивао. Нашим продуцентима остаје да и даље појединачно продају своје филмове иностраним тржиштима, сналазећи се како знају и умеју...

Иначе, јучерашњи фестивалски дан што се публике и фестивалских извештача тиче, апсолутно је протекао у знаку четрдесет четворогодишњег, харизматичног холивудског глумца али и продуцента и све бољег редитеља – Џорџа Клунија. Велика конференцијска дворана на првом спрату берлинског Хотела „Хајат“ била је испуњена до последњег слободног простора, а то је само додатно орасположило и Клунија и све јуче присутне чланове екипе филма „Сириана“ Стивена Гејгена. Насмејан и вољан за дијалог са новинарима, Клуни је стрпљиво одговарао на сва могућа питања. Не само на она везана за филм о нафтним и корупцијским везама између САД и Средњег истока, агентури ЦИА-е и улози агента Боба Бериса

АНГЕЛА МЕРКЕЛ И ДИТЕР КОСЛИК НА ОТВАРАЊУ ЕВРОПСКОГ ФИЛМСКОГ МАРКЕТА

„Златни медведи“ Анджеју Вајди и Јану Мекилену

Славни пољски редитељ Анджеј Вајда и легендарни британски позоришни и филмски глумац сир Јан Мекилен, овогодишњи су добитници „Златног медведа“ за животно дело које додељује Берлински фестивал. Сир Мекилену награда ће бити уручена вечерас а Анджеју Вајди на свечаној церемонији која се у његову част организује 15. фебруара.

(„Најгоре је било што сам морао да се угојим 35 фунти за 30 дана и унапред сам био депресиран од муке како ћу то скинути...“), већ и о освојене три номинације за Оскара. За свој ауторски филм „Лаку ноћ и срећно“, Клуни је номиниран у категорији за најбоље сценарио и најбољег редитеља. За „Сириану“ му је припала номинација за најбољу споредну улогу. И тако је Клуни у ситуацији

да буде један од конкурената Стивену Гејгену, такође номинираном за најбољу режију, у чијем филму и игра, и продуцира га. Који би му освојени Оскар био најдражи, питали су га а он је одговорио: „Не мислим да ћемо иједан освојити јер ће ту бити много тога за ‘Планину Броукбек’!“

Од филмова из званичне конкуренције јуче су виђени провокативан и интересантан дански

дебитантски филм „Као сапуница“ Перниле Фишер Кристенсен и „Наука спавања“ Мишела Гондрија, некадашњег бубњара и све успешнијег француског филмског редитеља са америчким радним искуством и освојеним Оскаром за филм „Eternal Sunshine of Spotless Mind“.

Истражујући однос између Шарлоте, жене која је управо раскинула дугогодишњу љубавну везу и њеног комшије – трансексуалца Веронике, дански филм нуди мудро постављено истраживање различитости и сличности полова и указује на погубност предрасуда везаних за мушко-женске односе. Модерног филмског језика и преиспитивачке атмосфере, снимљен у ентеријерима два стана са дигиталном камером, дански филм „Као сапуница“ (у смислу сапунице опере) нуди и градирајућу емоцију којој доприносе изузетно снажни и на дужи рок памтљиви перформанси Трине Дрихолом као Шарлоте и Давида Денка као трансексуалца Веронике...

И Гондријева прича „Наука о спавању“ смештена је међу комшије и то као „ишчашена“ романтична комедија. Као својеврсни експериментални филм у којем се јава не разликује од сна и у којем аутор обилато посеже за луткарском анимацијом у комбинацији са играном структуром. Но, ово је и Гондријево трагичко путовање кроз све слојеве људске подсвести представљено кроз причу о романси између Стефана (сјајни мексички глумац Габријел Гарсија Бернал, звезда Алмодоварових и Салешових филмова) ексцентричног стидљивог младика који не разликује сан од јаве и његове привлачне комшинице Стефани (Шарлота Гејнзбург) која је нагло уметности и разумевању саварена. Привлачан и забаван филм иако оптерећен понављањима и редитељевим самољубљем...

Сутра је на програму и дебитантски филм „Грбавица“ босанске редитељке Јасмиле Жбанић у којем главну улогу тумачи Мирјана Карановић. Црвеним телом испред Берлинале до теплетне дворане Мирјана Карановић проћи ће у 16 часова.

Дубравка Лакић

ТРИ ПРЕМИЈЕРЕ У МАДЛЕНИЈАНУМУ

Фрида, Травијата, Моцарт

До краја ове театарске сезоне, публику у земунском Мадленијануму очекују три премијере, које стижу из три сценска „правца“: драмска „Фрида Кало“, оперска „Травијата“ и балетска „Волфганг Амаде“. Као и у неким претходним приликама, међу креаторима догађаја на овој репрезентативној позорници биће и неки страни уметници.

Прва репертоарска новина Мадленијанума биће драма Сање Домазет коју режира Ивана Вујић. Лик сликарке Фриде Кало, чија се дела тренутно могу видети на великој изложби у Лондону, поверен је Добрици Стојнић, а премијера је најављена за 18. март.

ДАНКА ТЕОДОРОВИЋ И РЕНАТО ЗАНЕЛА

Оперски редитељ из Санкт Петербурга Јури Александров уметник је лепе интернационалне каријере. Првобитна идеја била је да он ради „Пикову даму“ П. И. Чајковског. Мало технички, али ништа мање и певачки разлози променили су план. Тачно је да се у Народном позоришту изводи Вердијева „Травијата“, али се очекује да ће ова, својом оригиналном поставком, свакако привући публику на другу страну реке. То би требало да буде једна посебна – земунска „Травијата“. Термин за премијеру је 5. мај, аудиције за певаче су средином марта и посебно се тражи Виолета: млада, лепа и, разуме се, да сјајно пева. Данка Теодоровић, директор Мадленијанума, представила нам је Јурија Александрова као једног писменог и музикалног аутора узбудљивих оперских режија. Илустрације ради, руски уметник лане је имао поставке у миланској Скали и Верони, тренутно је у Њујорку, а после Београда очекује га посао у Фиренци.

Последњег дана у мају је и поменута балетска премијера „Волфганг Амаде“. Још један прилог великој музичкој годишњици. Моцарт и његов старији колега Салијери главни су јунаци приче која се игра на њихову музику у кореографији Рената Занеле, Италијана из Беча. Доскора је он био на челу Балета Бечке опере, а најширој, телевизијској публици представљао се и кореографским нумерама у чувеним новогодишњим концертима из Беча. Аутор сценографије биће Кристијан Атерзе, данас један од водећих сликара Аустрије. У договору са њиховим Културним форумом у Београду, под кровом Мадленијанума требало би да буде отворена и изложба слика овог значајног аутора. **М. Ш.**

НОВИ РОМАН МИРЈАНЕ ЂУРЂЕВИЋ ШПИЈУНИ НА БАЛКАНУ

Мирјана Ђурђевић, добитница награде „Женско перо“ за 2005. годину, коју додељује „Политика Базар“, управо је објавила код зрењанинске „Агоре“ најновији роман под називом „Први, други, трећи човек“. Мирјана Ђурђевић, која је криминалистичким романима у којима је главна јунакиња приватна детективка Харијета позната као Прљава Хари, стекла одабрану али верну читалачку публику, овога пута се описула у шпијунски жанр.

Тема је актуелна да не може бити актуелнија јер се бави ловом на хашке оптуженике, али и деловањем разних тајних служби које вршљају по Балкану, посебно у Београду. Уредник „Агоре“ Ненад Шапоња рекао је Танјуту – да је уверен да ће нови роман Мирјане Ђурђевић „одушевити и поклонике Алана Форда“ јер обилује црним хумором, иако се држи жанровског оквира шпијунске приче о трагању за „кртицом“ у редовима српске обавештајне службе која ради за руску и америчку тајну службу.

С већ доказаним и награђеним смислом за добар заплет и драматичне обрте, све до узбудљивог финала, ауторка води причу кроз лавиринте у којима има безброј слепих улица, терајући читаоца да се упита зашто Руси скривају осумњичене за ратне злочине, за кога овога пута ради Харијета, ко је сарадник ЦИА, а ко двоструки шпијун? Бугарски издавачи, којима је агент за ауторска права послао на увид роман у рукопису, показали су интересовање да га преведу.

